

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

Autoritate de stat autonomă

Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA NR. 682 din 12.11.2014

Dosar nr: 113/2014

Petiția nr: 1057 din data de 17.02.2014

Petent: V.C.E.

Reclamat: Ministerul Educației Naționale, Școala Gimnazială „Sfânta Maria”

Obiect: încadrare și salarizarea necorespunzătoare potrivit studiilor absolvite, absolventă a Universității “Spiru Haret”

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele, domiciliul sau reședința petentului

I.1.1. V.C.E., cu domiciliul

I.2. Numele, domiciliul sau reședința reclamatului

I.2.1. Ministerul Educației Naționale, cu sediul București, str. General Berthelot nr. 28-30, sector 1

I.2.2. Școala Gimnazială „Sfânta Maria”, cu sediul Mizil, str. Erou Radu Nicolae, nr.2, județul Prahova

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Obiectul petiției vizează încadrarea și salarizarea necorespunzătoare a petentei potrivit studiilor absolvite.

III. Procedura de citare

3.1. În temeiul art. 20 alin.4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

3.2. Prin adresa nr. 1057 din 06.03.2009 a fost citată petenta. Prin adresa nr. 1628 din 06.03.2014 Școala Gimnazială „Sfânta Maria” prin reprezentant. La termenul stabilit de Consiliu la data de 25.03.2014 părțile au fost prezente. La audieri a fost introdus în cauza aflată pe rolul Consiliului ca parte reclamată Ministerul Educației Naționale. Colegiul director a recitat părțile pentru termenul stabilit de Consiliu, la data de 15. 04.2014. La termen s-a prezentat petenta, care și-a susținut petiția.

IV. Susținerile părților

Susținerile petentei

4.1.1. Petenta învățătoare titulară la Școala Gimnazială „Sfânta Maria” Mizil, sesizează Consiliul cu privire la faptul nu este încadrată și plătită corespunzător studiilor absolvite în comparație cu un coleg care are aceleași studii absolvite la aceeași universitate în cadrul Facultății de Sociologie Psihologie, secția I.D.

4.1.2. Petenta precizează că are pe rol proces cu I.S.J. Prahova, Ministerul Educației Național și Școala Gimnazială „Sfânta Maria” pentru plata drepturilor salariale restante.

Susținerile Școlii Gimnaziale „Sfânta Maria” Mizil

4.2.1. Prin adresa nr. 2208 din 27.03.2014 reclamata arată că au fost înștiințați de către Inspectoratul Școlar Prahova că începând cu data de 29.03.2010, inspectoratul va verifica cărțile de muncă ale personalului încadrat în fiecare școală. În urma controlului efectuat, în Nota de constatare printre alte observații s-a specificat: *“Pentru absolvenții Universității Spiru Haret, vă recomand să faceți intervenție scrisă la MECTS-Direcția Învățământ Superior, anexați copii de pe actele de studii/adeverințe și solicitați precizări dacă studiile/specializarea din cadrul Facultății... este acreditată/autorizată pentru încadrarea ca profesor în învățământul primar/preșcolar”.*

4.2.2. În urma acestei recomandări reclamata a solicitat MECTS sprijinul în vederea încadrării corecte a personalului încadrat pe funcția de profesor pentru învățământul primar, care a menționat faptul că: *„doar persoanele care au absolvit liceul pedagogic și o instituție de învățământ superior în profil pedagogic și ale căror studii universitare sunt recunoscute, îndeplinesc condiții de studii pentru a fi încadrați ca profesori pentru învățământul preșcolar și profesor în învățământul primar”*

4.2.3. *Ca urmare adreșelor înaintate școlii de către cele două instituții, respectiv MECTS și ISJ Prahova, reclamata a decis ca începând cu data de 01.08.2010 conform Deciziei nr. 14/01.08.2010, petenta să fie reîncadrată ca învățător, grad didactic I, tranșa de salarizare 30-35 ani.* Reclamata precizează că nu a dorit să-și asume răspunderea în vederea încadrării și salarizării petentei, lucrurile fiind incerte.

Referitor la situația colegului petentei, reclamata arată că acesta este salarizat ca profesor în învățământul primar deoarece și-a câștigat drepturile în urma unui proces.

4.2.4. Totodată, MECTS a răspuns afirmativ la adresa înaintă de reclamată, în sensul încadrării și salarizării acestuia ca profesor în învățământul primar începând cu data la care a obținut sentința.

4.2.5. De asemenea, precizează că petenta a formulat o acțiune în instanță în acest sens, și speră că se va soluționa cauza în favoarea petentei.

Susținerile Ministerului Educației Naționale

4.3.1. Prin adresa nr. 2687 din 15.04.2014 reclamata a invocat excepția necompetenței materiale a CNCD în conformitate cu art. 18 alin 1 din O.G. nr. 137/2000 republicată, raportat la încadrarea și salarizarea petentei, competența revenind instanței de judecată.

4.3.2. Totodată, a invocat excepția lipsei calității procesuale pasive din următoarele motive:

Reclamata susține că nu are atribuții privind încadrarea și plata salariilor cadrelor didactice.

4.3.4. Cu privire la recunoașterea diplomei de licență reclamata arată că specializarea Sociologie – Psihologie cu forma de învățământ „ID” la Facultatea de Sociologie – Psihologie, nu este prevăzută în niciuna din hotărârile de guvern de la înființarea Universității “Spiru Haret” din București (legea 443/2002 și până în prezent).

4.3.5. Responsabilitatea gestionării, completării și eliberării actelor de studii revine în exclusivitate instituției de învățământ superior. De asemenea, reclamata nu are atribuții în recunoașterea diplomelor emise de instituțiile de învățământ superior.

4.3.6. Unicul responsabil pentru situația în care se regăsește petenta este unitatea de învățământ superior, în speță USH, întrucât i-a eliberat acesteia o diplomă în urma unui program de studii neacreditat/neautorizat provizoriu.

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. Luând act de plângere, astfel cum este formulată, precum și de susținerile petentei, Colegiul urmează a analiza excepția necompetenței materiale a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării invocată de către Ministerul Educației Naționale precum și lipsa calității procesuale pasive.

Coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr.137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, Colegiul analizează în strânsă legătură în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în prima instanță, elementele art.2 al O.G. nr.137/2000, republicată, cuprins în Capitolul I Principii și definiții al Ordonanței și subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din Ordonanță. În măsura în care se reține întrunirea elementelor discriminării, așa cum este definită în art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de O.G. nr. 137/2000, republicată.

5.2. Înalta Curte de Casație și Justiție, prin Decizia nr. 828 din 16 februarie 2009 a reținut că în economia Ordonanței nr. 137/2000 dispozițiile articolului 2 care definesc formele de discriminare (n.n.), “sunt consecutive celor din articolul 1 alin. (3), care prevăd cine este subiectul obligației de a respecta principiul egalității între cetățeni - garantat de art. 1 alin. (2) în exercitarea drepturilor constituționale ale cetățenilor: “Orice persoană juridică sau fizică are obligația să respecte principiile egalității și nediscriminării”. Din coroborarea aceluiași texte (art. 1-2) rezultă obiectul discriminării: titularii drepturilor constituționale enumerate în special în art. 1 alin. (2), îngrădiți ori împiedicați în exercițiul lor. Așadar, în limitele atribuțiilor sale legale, CNCD este obligat să soluționeze orice plângere întemeiată pe dispozițiile art. 2 din O.G. nr. 137/2000 prin stabilirea existenței celor trei elemente susmenționate.

5.3. Din acest punct de vedere, Colegiul constată că, în esență, petenta invocă vătămarea drepturilor sale prin încadrare și salarizarea necorespunzătoare potrivit studiilor absolvite, absolventă a Universității “Spiru Haret”, în situația în care un coleg care a absolvit aceleași studii și la aceeași universitate din cadrul Facultății de Sociologie Psihologie, secția I.D. este salarizat corespunzător. Partea reclamată arată că petenta este absolventă a Universității Spiru Haret, Facultatea de sociologie psihologie, forma de învățământ la distanță, facultate “neacreditată”, potrivit H.G. nr. 1609/2004 pentru modificările anexelor nr. 1-3 la Hotărârea Guvernului nr. 410/2002 privind structurile și specializările universitare acreditate sau autorizate să funcționeze provizoriu din instituțiile de învățământ superior. În același sens, arată că au fost înștiințați de către Inspectoratul Școlar Prahova că, începând cu data de 29.03.2010, inspectoratul va verifica cărțile de

muncă ale personalului încadrat în fiecare școală. În urma controlului efectuat, în Nota de constatare printre alte observații s-a specificat: *“Pentru absolvenții Universității Spiru Haret, vă recomand să faceți intervenție scrisă la MECTS-Direcția Învățământ Superior, anexați copii de pe actele de studii/adeverințe și solicitați precizări dacă studiile/specializarea din cadrul Facultății... este acreditată/autorizată pentru încadrarea ca profesor în învățământul primar/preșcolar”*.

5.4. În urma acestei recomandări reclamata a solicitat MECTS sprijinul în vederea încadrării corecte a personalului încadrat pe funcția de profesor pentru învățământul primar, care a menționat faptul că: *„doar persoanele care au absolvit liceul pedagogic și o instituție de învățământ superior în profil pedagogic și ale căror studii universitare sunt recunoscute, îndeplinesc condiții de studii pentru a fi încadrați ca profesori pentru învățământul preșcolar și profesor în învățământul primar”*

5.5. Relativ la definiția discriminării astfel cum este reglementată în O.G. nr. 137/2000, republicată, Colegiul precizează că în situația persoanelor tratate diferit, tratamentul în speță este datorat apartenenței lor la unul dintre criteriile prevăzute în textul de lege, art. 2 din O.G. nr.137/2000, republicată. Colegiul trebuie să analizeze dacă tratamentul diferit a fost indus datorită unui criteriu prevăzut de art.2 alin.1, respectiv rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenența la o categorie defavorizată, care să fi constituit elementul determinant în aplicarea acestui tratament. Colegiul reține că art.2 alin.1 nu conține o listă exhaustivă a criteriilor de discriminare deoarece, criteriile expresis verbis enumerate de lege sunt completate cu sintagma „sau orice alt criteriu” ceea ce, practic oferă posibilitatea reținerii și a altor criterii nespecificate de lege, în săvârșirea unei fapte de discriminare. Însă, oricare din aceste criterii circumstanțiate la situația particulară a persoanei care se consideră discriminată, trebuie să fi constituit elementul determinant în aplicarea tratamentului diferit în speță. Or, condiția criteriului ca motiv determinant trebuie interpretată în sensul existenței ca element care este concretizat, materializat și care constituie cauza actului sau faptului discriminatoriu, și care, în situația inexistenței, nu ar determina săvârșirea discriminării. Astfel, natura discriminării, sub aspectul ei constitutiv, decurge tocmai din faptul că diferența de tratament este determinată de existența unui criteriu, ceea ce presupune o legătură de cauzalitate între tratamentul diferit imputat și criteriul interzis de lege, invocat în situația persoanei care se consideră discriminată. Același raționament este aplicabil și în cazul discriminării indirecte, astfel cum este reglementată în art. 2 alin.3 din O.G. nr. 137/2000, cu precizarea că raportul de cauzalitate nu este direct însă efectul unei măsuri sau practici neutre în aparență se repercutează asupra unor persoane aflate în situații comparabile, care se disting prin circumstanțierea unor criterii. Acest aspect rezultă din însăși definiția dată de legiuitor: „Sunt discriminatorii, potrivit prezentei ordonanțe, prevederile, criteriile sau practicile aparent neutre care dezantajează anumite persoane, pe baza criteriilor prevăzute la alin.1, față de alte persoane, în afara cazului în care aceste prevederi, criterii sau practici sunt justificate obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluși scop sunt adecvate și necesare.

5.6. Or, în speța dedusă soluționării, Colegiul reține că discriminarea imputată de petentă pornește de la premisa că tratamentul diferențiat s-a circumstanțiat în legătură cu încadrarea și salarizarea necorespunzătoare potrivit studiilor absolvite, absolventă a Universității “Spiru Haret”, în raport cu colegul petentei care a fost încadrat și salarizat corespunzător potrivit studiilor absolvite, pe motivul absolvirii studiilor la Universitatea “Spiru Haret”.

5.7. În mod similar, potrivit art. 20 alin.6 din O.G. nr. 137/2000 republicată „Persoana interesată are obligația de a dovedi existența unor fapte care permit a se presupune existența unei discriminări directe sau indirecte, iar persoanei împotriva căreia s-a formulat sesizarea îi revine sarcina de a dovedi că faptele nu constituie discriminare”.

Din acest punct de vedere, în speța dedusă soluționării, se reține invocarea de către petentă a unei discriminări pe motivul absolvirii studiilor la o anumită universitate. O prezumție simplă în legătura cu această imputație, ar presupune existența unui raport de cauzalitate între tratamentul aplicat (încadrarea și salarizarea necorespunzătoare) și criteriul invocat (absolvirea studiilor la universitatea în cauză)

5.8. În atare condiții, Colegiul constată că întreg complexul de împrejurări ce a rezultat din încadrarea și salarizarea necorespunzătoare potrivit studiilor absolvite, în ultimă instanță, se plasează în legătură indisolubilă cu nerecunoașterea legalității specializării la forma de învățământ absolvită de către petentă. Acțiunile părții reclamate sunt sine qua non fundamentate pe conținutul directivelor adresate de Ministerul Educației la nivelul structurilor locale (inspectoratele școlare județene), ceea ce pune în discuție, pe de o parte, acreditarea sau autorizarea formei de învățământ absolvite de petentă (învățământ la distanță) respectiv legalitatea actului care atestă absolvirea unei specializări la această formă de învățământ (diploma de licență) Ministerul Educației arată, fără echivoc, că "Specializarea Psihologie la Universitatea "Spiru Haret" este acreditată pentru forma de învățământ zi în baza Hotărârii de Guvern nr. 940/2004. Pentru forma de învățământ la distanță, specializarea Sociologie - Psihologie nu este autorizată să funcționeze provizoriu prin nicio Hotărâre de Guvern emisă până în prezent".

5.9. Colegiul reține astfel că susținerile contradictorii ale părților nu sunt legate de apartenența absolvirii la Universitatea "Spiru Haret" cât în legătură cu recunoașterea formei de învățământ absolvite și implicit a caracterului actului obținut ca urmare a definitivării acestui proces educațional. Or, problema de fond legată de situația petentei ce pune în discuție justificarea drepturilor sale subiective în legătură cu încadrarea și salarizarea necorespunzătoare este plasată în strânsă legătură cu un aspect de legalitate ce ar urma să fie analizat de Colegiu. Întrebarea legitimă care se ridică în această speță, este în ce măsură C.N.C.D. poate să recurgă la o asemenea analiză ce ar presupune, în primul rând, cercetarea temeiniciei, legalității și justificării nerecunoașterii formei de învățământ absolvite de petentă și subsecvent a actului de absolvire a acestei forme de învățământ (diploma de licență) Este dincolo de orice dubiu că acțiunile părții reclamate au avut ca izvor directivele Inspectoratului Școlar Prahova, în speță Ordinul nr. 3235 privind aprobarea specializărilor de nivel universitar care conferă dreptul absolvenților liceelor pedagogice de a ocupa funcții didactice de profesor în învățământul preșcolar și profesor în învățământul primar, Centralizatorul privind disciplinele de învățământ, domeniile și specializările, adresele comunicate la nivelul inspectoratelor școlare județene cât și Hotărârile de Guvern care reglementează specializarile/programele de studii universitare de licență acreditate sau autorizate. Astfel, prezumția care se naște în legătură cu speța dedusă soluționării, sub aspectul prevederilor art. 20 alin.6 din O.G. nr. 137/2000 republicată (Persoana interesată are obligația de a dovedi existența unor fapte care permit a se presupune existența unei discriminări directe sau indirecte) se confundă ipso facto cu un aspect de interpretare și aplicare a legii. Acest aspect devine cu atât mai evident cu cât Înalta Curte de Casație și Justiție s-a pronunțat cu privire la legalitatea unor acte ce au interferat cu dreptul Universității Spiru Haret de a organiza anumite forme de învățământ, repercutate, în ultima instanță, asupra absolvenților acestor forme educaționale. Acest aspect rezultă din opiniile Ministerului Educației Naționale, Inspectoratului Școlar Prahova și Școlii Gimnaziale „Sfânta Maria” potrivit cărora programele neautorizate sau neacreditate în Hotărârile de Guvern emise anterior eliberării diplomelor nu se consideră ca făcând parte din sistemul național din învățământ iar eventuala eliberare a unor astfel de diplome cu antetul Ministerului Educației ar constitui un abuz. Pe de altă parte, instanța supremă a considerat că unele hotărâri de guvern în acest domeniu au nesocotit principiul legalității autonomiei universitare, în mod particular a Universității "Spiru Haret", astfel cum a fost acesta conturat de prevederile constituționale.

5.10. Ca atare, fondul problemei în prezenta speță este corelativ faptului că prezumțiile ce se nasc în cauză nu se circumstanțiază în legătură cu un eventual criteriu interzis de art. 2 alin.1 din O.G. nr. 137/2000 republicată cât în legătură cu un aspect de legalitate, ceea ce plasează cazul în afara incidenței discriminării, așa cum e reglementată de art. 2 alin.1 sau alin.3 din O.G. nr. 137/2000 republicată. Or, în exercitarea competențelor sale determinate de O.G. nr. 137/2000, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării nu se poate pronunța asupra unor aspecte de legalitate din care poate decurge un eventual tratament diferit. Pentru a reține incidența unui atare scop sau efect, în prezenta speță, Colegiul ar trebui să se substituie instanței judecătorești pentru a analiza justificarea aplicabilității prevederilor legale și a actelor normative secundare, ca temei legal, în speța de față. De altfel, situația invocată în cauză pune în discuție drepturile subiective ale petentei în strânsă legătură cu recunoașterea legalității atât a formei de învățământ cât și a actului ce atestă absolvirea acesteia. Desigur, nu se poate ignora că această situație a produs consecințe negative asupra petentei, prin încadrare și salarizarea necorespunzătoare.

5.11. Însă izvorul acestor consecințe îl constituie un aspect de legalitate disputat în contradictoriu de părți. Or, astfel cum a statuat și Curtea Constituțională, interpretarea legii este atributul suveran al instanțelor judecătorești în opera de înfăptuire a justiției, iar controlul acestei interpretări se realizează prin exercitarea căilor de atac.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20. alin.2, din O.G.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, **cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință,**

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Respingerea excepției de necompetenței materiale a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării precum și a excepției lipsei calității procesuale pasive invocate de către Ministerul Educației Naționale;

2. Aspectele sesizate nu intră sub incidența art. 2 din Ordonanța de Guvern nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată;

3. Clasarea dosarului;

4. Se va răspunde părților în sensul celor hotărâte.

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicata și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

VIII. Modalitatea de plată a amenzii (dacă este cazul)

- nu este cazul;

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – membru

BERTZI THEODORA – membru

HALLER ISTVAN – membru

JURA CRISTIAN – membru

LAZĂR MARIA – membru

LUMINIȚA GHEORGHIU – membru

PANFILE ANAMARIA – membru

STANCIU CLAUDIA SORINA – membru

Data redactării 11.12.2014

Hotărâre Redactată S.C.S. Tehnored. V.F.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.